

naša zvezda

Nove zvezde na svetniškem nebu

Blažena Bartolomeja Capetaneo.

Imela je komaj 13 let, ko je izrekla premišljeno, odločno, veliko, skoro bi rekli, smelo besedo: »Hočem postati sveta, hočem kmalu postati sveta, hočem postati velika svetnica.«

Imela je pobožno mater, ki ji je dala prvine bogoljubnega življenja. Potem so to delo z uspehom nadaljevale redovnice — klarisinje. Življenjepis sv. Alojzija je napravil nanjo globok vtis. Vedno znova je prebirala zgodbo angelskega mladeniča in si prizadevala posnemati ga v spokornosti, v neomadeževanosti, v pobožnosti do presvetega Zakramenta. Rada bi bila ostala v samostanu, da bi se Bogu popolnoma posvetila, toda starši niso dovolili. Z dovoljenjem svojega spovednika pa je zaobljubila vedno devištvo.

V domači hiši se je življenje obrnilo na slabo. Oče, majhen trgovec in pekovski mojster, je bil vdan pijančevanju. Bartolomeja je kaj pogosto doživljala v hiši prepire, vpitje in razgrajanje; mati je veliko trpela, otroci so morali včasih celo bežati iz hiše. Bartolomeja pa je s svojo ljubeznivostjo, pazljivostjo in neomajno krotkostjo naposled vendarle premagala očeta. Počasi se je otajala ledena skorja, ki je očetu oklepala sree. Ko je očetu v hudi bolezni Bartolomeja z največjo ljubeznijo stregla, se je resnično spreobrnil in prejemši svete zakramente umrl v rokah svoje hčere, ki je zanj toliko molila in trpela. To je bilo Bartolomejino prvo apostolsko delo in izvršila ga je, kakor je to zakon svete ljubezni, najprej v prid domačim, v prid ljubljeni domači hiši.

Po tej pripravi je ljubi Bog apostolski duši odkazal novo nalogo: Bartolomeja je z žalostjo opazovala, kako je okoli nje v domačem kraju — ta kraj je bilo mesto Lovère poleg mesta Bergama — mladina v veliki nevarnosti, da propade. Začela je v nedeljah ob prostih urah zbirati mladenke, snovati pobožne združbe in kongregacije. Po mladini je pridobivala tudi srea njih staršev za božjo stvar. Vse to brez šuma in zgledovanja.

Loverski župnik in njen duhovni voditelj jo je začel nagovarjati, naj bi ustanovila šolo. Napravila je izkušnjo in začela šolo, ki je bila prva šola v mestecu. Bartolomeja je bila zares učiteljica po srečanju božjem. Hitro si je osvojila mlada srca in jih vodila k Bogu. Pa še ni bila njena, za čast božjo in blaginjo bližnjega plamteča ljubezen s tem zadovoljna. S številnimi pismi je skušala učenke, sotrudnice, prijateljice ohraniti v dobrem in jih še bolj vneti za božjo stvar. Pa še je dobila časa, da je obiskovala ubožce po hišah in jim lajšala telesno in dušno gorjé. Skrbela je za bolnike in bila v pomoč umirajočim. Tudi jetnike je obiskovala, da bi rešila njih duše.

To karitativno delo je dobilo kmalu še širši razmah. V Marijini kongregaciji se je spoprijateljila z enako plemenito dušo, z Vincencijo Gerossa (Žerosa), ki se je posvetila bolnikom. Obe plemeniti duši sta se na praznik Marijinega darovanja (21. novembra 1832) posvetili Bogu in začeli skupno življenje za pouk mladine in za oskrbo bolnikov. Z dovoljenjem cerkvenega oblastva sta imenovali združbo »Sestre svete ljubezni« in izročili svoje delo v varstvo Devici Mariji in svetemu Alojziju.

Bartolomeja je umrla svete smrti 26. julija 1833. Njena ljudomila ustanova pa je kmalu prelepo vzcvetela. Sijajno preizkušnjo je prestala za časa morilke kolere; sestre so se izpričale za prave anjele svete ljubezni, prav po geslu ustanoviteljice: »Ničesar nočemo za nas, vse za druge! Zase samo žrtev in ljubezen.« Leta 1918. je družba imela 5000 sestrá v 500 hišah po vsem svetu: v Ameriki, v Indiji, v Birmi, na Malabarskem obrežju. Sestre vodijo sirotišnice in najdenišnice, šole in zavetišča, bolnišnice in ubožnice, učilišča za učiteljice, domove za slepe, gluhohe, neozdravljive in gobavce, za padla in ogrožena dekleta; skrbje za jetnike in umobolne. Vse te lepe ustanove so pognale iz svete ljubezni ene same goreče apostolske, deviške duše. Tako moč ima devištvo, ki se vname v sveti ljubezni z deli svete ljubezni za kraljestvo božje!

Bartolomeja je postala res svetnica. Sveti oče Pij XI. jo je 30. maja 1926 proglasil za blaženo. V papeškem pismu jo stavi za zgled današnjemu rodu »kot eno najbolj neobičajnih in posebno ljubkih svetih osebnosti katol. Cerkve«.

Živi s Cerkvijo!

2. marec

PEPELNICA

Sv. Cerkev pričinja danes sveti postni čas. Po cerkvah se vrši pepeljenje. »Človek, prah si in v prah se povrneš.«

6. marec

PRVA POSTNA NEDELJA

Evangelij sv. Mateja 4, 1—11. — Božji Zveličar je dovolil, da ga skuša zli duh, ker nam je hotel biti v vsem — razen v grehu — enak. Viharji skušnjav, ki mučijo toliko sre, so prišli tudi nad Jezusa, da bi se v poznejših tisočletjih po skušnjavah raztrpinčena srca mogla zaupno zatekati k Njemu.

Ako se človek prav odzove na skušnjava, mu je ta v veliko korist. Morda celo v prerojenje in novo življenje. V hudi skušnjavi odpade duši vse, na kar se je rada opirala in zanašala. Čuti le lastno slabost. In v tej slabosti in razrvanosti išče in kliče Očeta, ki edini zna izravnati nalomljeni trs. Ako nas privede skušnjava do srečanja z Očetom — čemu bi se je bali? Kristus nam je v uri lastne skušnjave zaslužil milost stanovitosti v dobrem. V mučeniških časih živimo. Tudi v Evropi mnogi z lastno krvjo izpričujejo svojo ljubezen do Boga. Na tisoče imamo pa tudi nekrvavih mučencev. Mislimo na Rusijo, Nemčijo! Tam se Kristusu zvesti ljudje zaradi vere odrekajo kruhu, časti in vsem udobnostim življenja. Tudi v njihovih srcih ruje in hujska skušnjava, ki pa postaja ob božjem Zveličarjevem liku brez moči...

7. marec

SV. TOMAŽ AKVINSKI, CERKV. UC. † 1274

»Angelski učenik« je bil rojen blizu mesta Akvino v južni Italiji. Osemnajstleten je vstopil v red sv. Dominika. Bil je izredno učen in svet. Priznal je, da je našel v molitvi pred Križanim več modrosti kakor v vseh knjigah. Njegove filozofske knjige proučujejo še danes. Globoko in lepo so tudi njegove pesmi na čast presv. Rešnjemu Telesu. Leon XIII. je postavil sv. Tomaža za zaščitnika vsem katoliškim šolam.

9. marec

SV. FRANČISKA RIMSKA, VDOVA. † 1440

Dasi je ta plemenita Rimljanica že kot majhen otrok vzljubila sveto čistost, se je iz pokorščine do staršev poročila. Bila je vzor krščanske žene. Zvesto se je ravnala po svojem sklepu: »Poročena žena se mora odpovedati pobožnim vajam, ako gospodinjstvo to od nje zahteva.«

11. marec

SV. KATARINA BOLONJSKA, DEVICA. † 1463

Katarina je v Bolonji zagledala luč sveta. Na dvoru vojvode v Ferrari je spoznala ničnost vsega zemškega ter se komaj štiriinajstletna odločila za samostansko življenje. Vstopila je v red klarisinj.

13. marec

DRUGA POSTNA NEDELJA

Evangelij sv. Mateja 17, 1—9. — Iste apostoli, ki so bili priče Jezusovega poveličanja na Taboru, je vzel Kristus v noči trpljenja s seboj na Oljsko goro. Tabor naj bi okrepil njihovo vero, da se ob Jezusovem ponižanju na veliki četrtki ne bi omajala.

M. Magdalena O. S. U.

Bog v šoli

Esperanto sv. Cerkve.

Umeješ, kaj pomeni ta naslov. Veš, da je latinski jezik Cerkvi esperanto. Učiš se ga, mogoče z neko mržnjo, mogoče se večkrat vprašuješ: »Čemu, zakaj?« Razmisli, kako je božja previdnost prav ta jezik izbrala za esperanto sv. Cerkvi. Potem ga začneš vsaj spoštovati, če ga že ne moreš vzljubiti.

Plemenitega rodu je ta jezik. Beseda je bila najmočnejšega naroda v starem veku, državni jezik rimskega svetovnega imperija. Tudi bogat je bil mnogovrstnega slovstva. V času, ko je sv. Peter zbiral v Rimu okoli sebe prve vernike in je tem sv. Pavel pisal svoje pismo, se je že ponašal z odličnimi pisatelji, kakor so bili zgodopisci: Cezar, Salust, Livij; pesniki: Vergilij, Horacij, Tibul, Ovid, Propertij; modroslovci: Ciceron, Seneka in drugi. Imeli so takrat že velike knjižnice latinskih knjig; igrali so latinske igrakaze, izdajali časopise (acta populi Romani); ta uglasjeni jezik so uporabljali poleg grščine vladajoči krogi v Rimu. Pa Cerkev te gosposke besede ni sprejela v bogocastje. Vodena od božje previdnosti je od preprostega ljudstva v Rimu prevzela njegovo preprosto govorico; lahko trdimo, v velik blagoslov. Zakaj ta ljudska govorica je bila še vsa živa, samorasla, vsa mlada, kakor bi čakala na oblikovalca, poslanega ji od Boga. O onem gosposkem jeziku je bil tožil Ciceron, da nima moči za modroslovne pojme. Ta ljudski jezik pa je naenkrat spričal nenavadno gibčnost, ko so mu začeli vdihavati novega duha prvi krščanski pisatelji, sv. Ciprijan, Tertulian in drugi. Stari izrazi so dobili nov pomen (caritas), pa tudi novi so se izoblikovali (spiritualis, carnalis, salvare itd.). V ta jezik, seveda očiščen, je prevedel mojster sv. Hieronim sveto pismo (vulgato), v njem so pisali in peli, nenehno ga oblikujejo in bogateč, sv. Ambrozij, sv. Pavlin, sv. Avgustin, sv. Hilarij, Sedulij, Prudencij itd. Cvetel je tudi takrat, ko se je rušil rimski imperij. V njem je sestavil sv. Benedikt redovno pravilo, v njem sta pridigovala sv. Leon Veliki in sv. Gregorij Veliki. Takrat je ta sveti jezik bogocastja na zapadu postal tudi širitelj in glasnik nove, krščanske civilizacije. To vodilno mesto si je ohranil vsa nadaljnja stoletja, skoro do novega veka. Učel se ga povsod v šolah, z njim se uvažajo v vse vede, v njem so sestavljene važne državne listine. Latinski pišejo menihi letopise in zgodovino svojih domov, v njem predavajo učitelji na visokih šolah, sv. Tomaž Akvinski, Aleksander Haleški itd. Znano je, s kako spretnostjo in močjo je pisal latinščino sv. Bernard. Latinsko je pisal Ludolf Sakski prvo veliko »Življenje Jezusa Kristusa«, Tomaž Kempčan svojo knjigo »Hodi za Kristusom«. Latinsko so zložene himne: »Omni die die Mariae...«, »Ave, maris stella« itd. Tudi svetni učenjaki ga uporabljajo, med njimi Erazem Rotterdamski, bl. Tomaž Moore, in to v času, ko je vstajal že novi vek. Tudi olikane žene so ga takrat obla-

dovale: sv. Hildegarda, sv. Gertruda Velika, sv. Matilda; ali pozneje Vittoria Colonna, Camilla Varani, švedska kraljica Kristina. Nastopajo sicer pisatelji in pesniki, ki pišejo in pojejo v narodnem jeziku (Dante, Petrarca), pa vsi ti umejo in čislajo latinščino. Vso polno zvestobo pa mu ohrani Cerkev. Vsi bogoslovci — koliko je med njimi velikanov — pišejo še nadalje latinsko, latinsko pišejo še danes papeži svoje odloke in okrožnice, odgovarjajo škofom. Znano je, s kako virtuoznostjo je pesnil v latinskem jeziku papež Leon XIII....

Vse to razmisli. Ali ne zasluži že samo zaradi tega latinski jezik, da ga uvažuješ. Prouči ga, pa stopi na obisk v eno naših starih knjižnic, kjer je toliko knjig pisanih v latinščini. S čarobno palčico znanja latinskega jezika potrka na stare foliante, pa bodo začeli iz njih govoriti bogoslovci, modroslovci, zdravniki, zgodovinarji, pesniki, vsa učenost minilih stoletij. Pa razmišljaj še dalje. Latinščina je še vedno tudi bogoslužni jezik, jezik sv. liturgije na

zahodu in skoro po vsem svetu. Kot službeni jezik sv. Cerkve in kot njen liturgični jezik predstavlja in izraža prelepo edinost sv. Cerkve. In še nekaj! Po svoji resnobi, natančnosti, slovesnosti je zares kar ustvarjen za bogocastje. Vzemi v roko latinsko mašno knjigo in moli iz nje pri sveti daritvi; noben prevod ti ne more podati vse skrivnostne lepote zbirnih molitev (kollekt), sekven, kakor so: »Stabat mater dolorosa«, »Victimae paschali...«, »Dies irae, dies illa...« itd. Ali pa beri Tomaža Kempčana »Hodi za Kristusom« v izvirniku. Takoj začutiš blagoglasje, ritem, ki je lasten samo izvirniku.

Znanje latinskega jezika ti je potemtakem v veliko dobroto. Kažipot in tolmač ti je v svet stoletnega, dà, tisočletnega znanja, pa tudi v duhovno pobudo. Pri službi božji, pri branju nabožnih, bogoslovnih, latinsko pisanih knjig, te vodi bliže k Bogu. Tudi latinski jezik ti je v veliko pomoč, da ostajaš laže pri Bogu, pri Bogu v novodobni šoli. Toda vedeti moraš, zakaj.

Deusdedit.

Samovzgoja

(Nadaljevanje.)

Kje torej najti tistega, ki bi nas vzgojil? Ali ga ni nikjer? Ali bomo morale ostati nevezgajene? Da, kako pa je tedaj s tistimi ljudmi, o katerih smo čuli, da so čudovito lepo vzgojeni, da so značaji, da so osebnosti, ki jih vse občuduje? Kdo pa je nje vzgojil? Kajti nekdo jih je vzgojil, če so vzgojeni!

Vsaka izmed vas mi bo na to vprašanje odgovorila: vzgojili so se pač sami.

Toda recimo, da je nekdo bil v mladosti tako srečen, da je imel res vzgojitelja po božji volji, in najsi je bil to že kdorkoli: mati ali oče, učitelj ali spovednik, prijateljica ali znanec. Recimo, da je bilo tako. Ali tedaj samovzgoja temu človeku ni bila nič potrebna? Glejte, naj je sedaj odgovor na to še tako čuden, resničen je vendarle: tudi temu človeku je bila samovzgoja potrebna. A kako to?

Vidite, to je tako: vzgojitelj, in naj bo še tako dober, ima nad tvojim življenjem samo — dejala bi: teoretično moč. On ti lahko razjasni vse, on te lahko prepriča, kako je treba v takem ali drugem primeru ravnati — doseči pa, da bi ti to, kar, recimo, spoznaš za pravo, tudi v resnici storila, vidiš, tega pa vzgojitelj ne more: to moraš opraviti čisto sama. Učitelj te je morda do dna duše prepričal, da je prav, če si s svojo okolico ljubezniva in ne renčiš ob vsaki priliki — več pa tudi on ni mogel storiti; ljubezniv on pač ne more biti namesto tebe; in če ti n o č e š, vse skup nič ne pomaga. Ti si tista, ki moraš praktično delati na sebi, vzgojitelj ti daje samo nasvete, ker je pač starejši ali zrelejši od tebe. S temi nasveti in skušnjami ti prihraniš namreč mnogo truda in zmot. Če bi ne imela nobenega vzgojitelja, bi morala vso razvojno pot prehoditi sama, sama doživeti poleg zmag tudi vse poraze; zato je vendarle dobro, da imaš nekoga, ki je vse to že

sam preizkusil in ti lahko svetuje: »Po tej poti pojdi, po oni nikar, tam se nikamor ne pride.«

So pa globine v tebi, ki so samo tvoje. Vsak človek je namreč dragocen enkrat en svet. Tudi ti imaš dušo, kakršna še nikoli ni živela (namreč natanko taka) in kakršna tudi nikoli več živela ne bo. In naj je vzgojitelj še tako sposoben ter naj se loti vzgojnega dela s še toliko inteligenco: čisto do dna tvojega bistva ne bo nikoli prodril. In naj ima še toliko dragocenihkušenj: v tebi je vendar nekaj tako tvojih stvari, da ti zanje ne bo vedel nasveta, ker jih sam pač skusil ni, ker so čisto samo tvoje, ker se ne bodo nikoli nikdar več ponovile.

Za vse te stvari si moreš biti edini vzgojitelj ti sama. In ker so vse te stvari, ki leže na dnu tvojega bistva, po navadi tudi najvažnejše za tvoje življenje, zato je prav za prav še važnejše, da se znaš sama vzgajati, kakor pa, da te vzgoje drugi. Stvar je namreč ta: če se sama zares vzgojiš, si vzgojena, ne glede na to, ali te je kdo drugi vzgajal ali ne. Če pa so te vzgajali samo drugi in sama na sebi nisi nikoli nič delala, je še veliko vprašanje, ali se boš kasneje v življenju, ko bo šlo zares, ko se boš morala sama prekopati skozi težave in ti ne bo mogel pomagati nihče, tudi najboljši vzgojitelj ne, in naj bi te še tako poznal in ljubil, ali se boš tedaj obnesla ali ne. Saj je mučno delo, ta samovzgoja, in strašno naporno, da bi včasih človek rajši kamenje na cesti tolkel kakor sebe urejeval in nekam uredil — a Bog pomaga. Odnehati ne kaže in iti kamenje tolč — tistega bodo že drugi stolkli, nas pa ne bo nihče uredil, če se sami ne bomo. In vidiš, draga, takole je: kadar te stisne lastna neugnanost, neurejenost v najhujše škripe in te obide skušnjava, da bi vse skupaj pustila, češ: »Saj se ne splača truditi, saj tako nikamor ne pridem!« takrat bi morala biti že tako dobro pripravljena na take križe, da bi jih z lahkoto pre-

V materino naročje

Resnična zgodba iz deklškega življenja. — M. Š.

V prvem letniku učiteljskega sem prvokrat videla Metko. Bila je majhna postava ter drobnih, nežnih rok. Nosila je temno obleko, ki ji je segala skoraj do gležnjev. Zato se je Metke koj prve dni prišlo ime »menišič«. Tanke, stisnjene ustnice so razodevale neupogljivo voljo, ki se je mogla stopnjevati do svojeglavosti. Velike, temne oči so sijale dobrodušno. A kadar se je Metki kaj zamerilo, tedaj so te oči bliskale strelce. Njeno rahločutno srce ni lahko odbilo prošnje. Z vsem žarom svoje mlade duše se je mogla ogreti za ljubljeno stvar. Zнала pa je tudi sovražiti prav do fanatične zagrizenosti.

Sedela je v prvi klopi. Tudi po znanju je bila med prvimi. Posebno je ljubila godbo in petje. Občudovale smo »majhno stvarco«, a vzljubile je prva leta nismo. Poleg drugega nas je ločilo tudi versko prepričanje. Metka je bila namreč protestantka, pa še to le po imenu. Vse njeno bitje je dihlo hlad in prezir do vsega, kar se je tikalo vere.

Tak je bil »menišič«, ko je prvokrat prestopil prag samostanske šole. Tisto leto pred maturo pa se je popolnoma spremenil. Hladna, fanatična brezverka je postala ljubezniva šaljivka in celó — pobožna. Njen sončni humor, ki bi bil mogel pripraviti do smeha tudi šolske klopi, ji je naklonil srca vsega razreda. In kar je vzbudilo v nas velikansko občudovanje, je bilo to, da je Metka začela občevati tudi z učiteljicami redovnicami. Prej se jih je izogibala ko rogatega blagoslovljene vode. Takoj po pouku je vselej z mrzlično naglico zapustila zavod, da bi se morda kaj verskega ne nalezla.

Sedaj pa je bilo Metke povsod dosti. Celó v kapeli smo jo zasačili. Pa tega ni videla rada. Če se je v veselem pustnem času oglasil gramofon, ko so redovnice najbolj zbrano

molile, je vse vedelo, da je to Metkino delo. In če so čez noč izginili z ograje šolskega stopnišča medeni gumbi, so bili gotovo pri Metki v popravilu.

Bili sva si iskreni prijateljici. Pa sem jo nekoč vprašala za vzroke njene spremembe. Zresnila se je, potem pa mi je zaupala:

»Katoličanka hočem postati. Pa to je velika skrivnost. Ne povej tega nikomur! Gorje meni, če bi zvedeli za to namero moji starši! Takoj bi morala zapustiti zavod.«

»Kako pa si prišla do tega sklepa, saj si bila načelna sovražnica vsake vere?«

»Danes še ne morem govoriti o tem. Ob ugodni priliki ti bom vse pojasnila. Za sedaj te samo prosim, da me podpiraš z molitvijo. Slutim namreč, da bodo divjale še hude nevihte, preden se bo umirilo srce v naročju matere — katoliške Cerkve.«

In tako je tudi bilo.

Po maturi smo se razšle na vse strani. Metka se je vrnila s svojimi starši v domovino na Češkoslovaško. Dopisovali sva si, a čudno se mi je zdelo, da mi o svojem prestopu nič ne omenja. Nato dve leti ni bilo nobenega glasu o njej...

Bil je vroč julijski dan, ko sem po dolgem odmoru prejela tele vrstice:

»Potujem v Italijo. Rada bi se oglasila pri Tebi. Mnogo Ti imam povedati.

Tvoja Metka.«

In je prišla. Pa to ni bila več ona hladna Metka, tudi tista razposajena neugnanka ne. Bledo, skoraj prozorno obličje je bilo kakor poduhovljeno. Milina in mir sta sijala iz njenih oči. Bila je kot človek, ki je šel skozi čistilnico trpljenja.

(Dalje.)

stala, ne pa jim podlegala. Zato, in to si sedaj zapomni, duša, zato je važno, da s samovzgojo čimprej začneva. Če še nisva, storiiva to kar danes.

Vprašala me boš: »Ja za božjo voljo, kaj pa naj začnem?«

Da, začeti, to je najbolj nerodno. Kajti v človeški duši, draga, kajne, je taka zmešnjava čustev in hotenj, misli in sodb, želja in načrtov, taka mešanica miru in nemira, hrepenenja po nebesih in po zemlji, da se je kar nemogoče spoznati v tej zmešnjavi. Zato pa tudi ni prav nič čudno, če se vprašava: kje začeti. Kajti kar na celem, v vsem hkrati začeti ne kaže.

Dejali smo že, da mora iti naša samovzgoja v dve smeri:

1. da bo za nas prav,
2. da bo za druge prav.

Morda vas preseneča vrstni red teh dveh postavk. Marsikatera izmed vas bo začutila, da je sebično, če navedemo najprej sebe in šele nato svojega bližnjega. Pa je vendar prav tako. Kajti naša vera nas uči, da smo dolžni skrbeti najprej za svojo dušo, šele nato za blagor drugih. Za vašo leta, dekleta, zveni ta trditev nekoliko trdo in sebično, vem. A vendar je tako in boste morale tako delati, če boste hotele doseči kake pozitivne uspehe. Pa saj tudi same od daleč slutite, da mora biti tako. Kajti kako boš, draga, dajala drugim, če sama nimaš? Kako boš resnično dobra za druge, če zase nisi? Samo tisti, ki kaj ima, lahko da v bogajme, siromak, draga, ne daje, ampak sprejema!

Vzgojiti se moram najprej zase, izoblikovati moram tisto, kar nosim v sebi in po čemer sem, kar sem.

Kdo ima vzgojeno dušo, kdo je značaj, še več: kdo je osebnost? O tem bi se dalo na dolgo razpravljati. Za sedaj bo morda zadostovalo, če odgovorim na to vprašanje sama: zares vzgojen, to se pravi, etična osebnost je tisti, ki se na vse življenjske pojave dosledno pravilno odzove. Ali smo se razumele? Tu ne govorimo o kaki znanstveni osebnosti (to so na primer učeni možje) ali o estetski osebnosti (na primer veliki umetniki) ali o politični osebnosti (na primer kak velik državnik) ali o gospodarski osebnosti (na primer kralj petroleja) — ne, tu govorimo o etični osebnosti, o zares dobrem, plemenitem, značajnem človeku, ki pravilno loči dobro od slabega in se dosledno odloča za dobro ter so zato vsa njegova dejanja pravilna in dobra.

Potrebno je oboje, da so dejanja pravilna in da so dobra. Šele taka dejanja so zares življenjsko etična. Kajti mi vsi, ki verujemo v Boga resnice in ga ljubimo, moramo in moremo ljubiti edinole pravilnost kot življenjsko smer; saj je pravilnost odsev resnice. Nam ne sme biti dovolj, da smo samó dobri in da vršimo samo dobra dejanja; tudi v zmoti je neka dobrota. Nam, ki imamo duše ustvarjene po božji podobi, mora biti na tem, da si to božjo podobo, ta naš potni list za v večnost, tudi ohranimo. Kajti brez njega ne bomo šli v večni mir. In ker je osnovna potéza te božje podobe resnica, smo dolžni iskati resnico, iskati jo vedno in povsod.

Naša dejanja morajo biti pravilna in dobra, in sicer dosledno pravilna in dobra, to se pravi, ne samo danes, ko smo ravno dobro ali svečano razpoloženi, ampak tudi jutri in pojutrišnjem.

Pojdimo še za korak dalje. Naš samovzgojni smoter je kajne, da se čimbolj približamo idealu osebnosti. A če je osebnost tak človek, ki prodira v bistvo življenja in ga s svojo osebno silo razvzroča, tedaj se to pravi, da moramo tudi mi stremeti po čim večjem in čim popolnejšem spoznanju vsega, kar življenje od nas zahteva. Mi vsi pa, ki verujemo v enega samega Boga, Boga resnice in svetosti, imamo drugačno formulo osebnosti; mi ne pravimo: spoznati moram, kar zahteva od mene življenje, marveč pravimo: spoznati moram, kar zahteva od mene Bog. In še več: mi celó že vemo, kaj zahteva od nas Bog. To namreč: »Bodite popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popoln!« V jedru nam je spoznanje torej že dano. Gre samo še za to, da to spoznanje v podrobnosti izvedemo in razčlenimo ter z njim napolnimo čas, ki nam je dan od zibel do groba. To imenujemo podrobno delo. In to podrobno delo mora prepajati vse naše življenje in ga dejansko prepaja ter ga bo prepajalo do tistega našega večera, ko se nam bodo sence življenja nagnile.

»Bodite popolni, kakor je naš Oče v nebesih popoln!« Popolni? Kaj se to pravi? To se pravi: imeti moramo vse tiste lastnosti ali čednosti, ki nujno sestavljajo lik popolnosti. Mnogo je potez, ki jih nosi duhovni obraz popolnega človeškega bitja; tri največje, ki jih imenujemo božje, so: vera, upanje, ljubezen.

Dekleta! Nedvomno ste že vse neštokrat izgovarjale besede tiste kratke cerkvene molitve, ki jo imenujemo tri božje čednosti in ki se glasi: »Moj Bog, verujem...« (Dalje sledi.)

Mara

Tu torej sedim, občudovaje strmim na jezero in sanjam — ali je res tale oseba tu Mara Faller iz stare, sive ulice tam gori? Oh, mati, sive ulice imajo tudi svojo lepoto in —

Izložiti moram prtljago, sicer ne bom o pravem času nared. Pa pozneje, ljubi moji, najljubši tam v domovini! —

Prišla sem od večerje. Katarina Morotti me je pravkar poljubila za lahko noč; tako toplega srca je in živahna. Najbrž je opazila rahlo senco v mojih očeh — moj drugi večer je brez vas, brez tebe, mamica!

Tam spodaj je bilo kar veličastno, kakor pri vilah v pravljicah. In Mara Faller bo v tej pravljici živela tri do štiri tedne!

Kako prav mi je prišlo, mama, da si mi dala na pot čedno svilen obleko! Tu se namreč oblačijo zelo izbrano; batistna oblekica, ki sem jo nocoj imela na sebi, je bila v vsem tem sijaju kakor za šolarko. Pa nič za to! Ako imaš vsakdanji obraz Mare Faller, je najbolje, da se nič ne čičkaš. Svilene obleke pa sem vendarle zelo vesela.

Katarina je bila v svojem muselinu iz rožne svile očarujoča. Tudi drugim se je zdela taka. Doktor ima tu mnogo znancev in vsi so bili z menoj, tujko, prijazni.

Obednica je čudovita, povsod mizice in na vsaki južne cvetlice. Pomislite: vejice azalej, kamelije, in kolikšne množine!

Kaj smo jedli? No, po imenu je neumnica Mara poznala malo jedi, vse pa so bile silo okusne. A Lenka naj ne postane ljubosumna; boljšega od njene vsakdanje kuhe sploh ni. Kar sem tu užila, je pravljica, tega nikar ne pozabite! Le-to mi ni všeč, da smo tako dolgo sedeli in jedli, ko bi morali na takem kraju le gledati in strmeti. A s samim gledanjem in strmenjem se človek tudi ne nasiti, kajne, Saška, Petriček? Kaj takega more blekniti res samo vaša neumna Mara!

Ze proti koncu večerje se je oglašala godba na lok, ki jo imam tako rada. Najprej mi je ugajala; kar toplo me je spreletalo, potem pa — so igrali tako neumno žalostne stvari; mislim, da mi je šlo na živce. Ze slišim, kako se pobje smejejo: »Ha, Mara pa živi!« No, morda je bilo kaj drugega; vsekakor pa mi zabava, ki sem se je s svojo mrvo italijansčine morala tudi udeleževati, ni šla nič več kaj prida od rok.

Moj dottore Jacopo Morotti, ki je sedel poleg mene, je to gotovo opazil, kajti nenadoma se je začel živje razgovarjati s svojim sosedom na drugi strani.

Ko so nato zaigrali valček, mi je bilo bolje. Z drugimi vred sem se smejala Katarini in mlademu Italijanu, ki sta hotela plesati in se jima je napolni

sled res posrečilo, da sta se previjala skozi mizice, sedeže in zofe v dvorani, kamor smo odšli po večerji.

Najbrž se mi je poznalo, da sem nekoliko utrujena, vsaj doktor Morotti je tako rekel. Prosila sem, da bi smela iti spat. Hotel je poklicati Katarino, da bi me spremila. Pa nisem marala; saj sem svojo sobo vendar sama lahko poiskala. Katarina se je tako veselo vrtela in tako razigrano smejala, da bi bilo res kruto, če bi jo motili. Brž sem torej voščila lahko noč in stekla po velikem stopnišču v ozadju dvorane.

Zdaj si pa mislite: Aha, domotožje jo grabi; prav ji je! Nak, pravega domotožja nima! Nič ne tuli, da bi imela zatečen, rdeč nos in prav takšne oči. Nasprotno, jasno in radostno gleda v čudoviti svet naokrog, vsa polna strmenja in pobožnosti — polna vroče hvaležnosti, mamica. Da je kaj takega sploh na svetu in da vsakdo, ki je to videl, ne želi za vedno tu ostati! Da ljudje sploh morejo še kje drugje prebivati in se jim zdi lepo in so veseli! Res škoda, da nisem pesnik kakor naš Saša; povedala bi vam z lepšimi besedami. Tako pa sem pač samo vaša Mara.

Zdaj pa bi prav za prav morala vzeti v roko zlato pero, ga pomočiti v modro tinto in na azurno barvanem papirju opisati modro-modro-zlato čudež, ki sem ga smela gledati včeraj, namreč Lago Maggiore! Tako vsakdanje se bereta besedi, črni na belem, kakor vsaka druga beseda, pa je vendar kos nebeške lepote, je rajska pravljica dežela. Le nikar se ne spakujte, pobje, tako je!

A le lepo po vrsti, Mara!

»Ali mi hočejo mlade dame napraviti veselje in iti jutri z menoj na Lago Maggiore?« je vprašal moj prijazen, ljubeznivi krušni oče pred dvema dnevoma zvečer, ko smo Katarina, Asta in jaz pravkar hotele gor po velikem stopnišču.

Vaša Mara je od veselja poskočila, se spodrsnila in bi zgrmela po gladkih marmornih stopnicah, da je ni ujela Katarina.

»Kozica na ledu!« me je podražila Asta. Hudo sem bila rdeča in v zadregi in nekaj jecljala o velikem veselju, pa se jadrno rešila na rdeči, varnejši tekač. Moj dottore se je toplo in pristržno zasmel; Katarina pa me je pobožala po vročih licih. Predobri so s tvojo neumno Maro, mamica.

»Torej, pri tem ostane — trdno stojte, gospodična Faller! — jutri se odpeljemo s prvim parnikom. Pozvedel bom še vse natančno in vam sporočil.«

V vsezlati božji zarji smo se naslednje jutro odpeljali, bilo je predvčeršnjim. Kmalu smo dospeli v Ponte Tresa, kjer mala železnica reže ljubko dolino Tresa. Pripeljala nas je v Luino, ki je pristanišče ob Lago Maggiore. In zdaj pride modri čudež!

Te modrine si nihče ne more predstavljati, kdor je sam ni videl. Prilagam razglednice; prav tako neverjetno in nenaravno modra je tukaj okolica. Temnomodro je nebo, še bolj modri gorski grebeni in najbolj modra voda jezera. Nad vsem pa žari zlato sonce, ki bele ledenike v ozadju venča z diademom žarkov. O, lepo je, mati, lepo!

Pri Luinu se bregova precej približata. Ko pa smo se bližali Pallanzi in je vodna gladina postajala širša in širša, vse bolj modra, ko se je pokazal na drugem koncu gorski greben z vrhovi Montarone, Stresa in Baveno, ko smo zagledali še Boromejske otoke in na desni zaliv, ki se ga prav do skupine Monterosa, takrat, da, takrat je Mara tulila, pobje, in se tega majčkeno sramuje.

Ima pač vsakdo svoje posebne slabosti. Enemu požene vodo v oči čustven odstavek v knjigi, pesem ali povest o čem dobrem in velikem, drugemu batine ali hren ali čebula. Mari pa teko solze, kadar stoji pred Stvarnikovo veličino z vso njeno lepoto. Kaj more za to? Pa si jih je skrivaj obrisala in nihče jih ni videl, razen morda dottore Morotti, ki pa jih je razumel. Z globokim, toplim glasom je rekel: »Tudi to je dar božji, da more lepota sveta nate vplivati. Blagor mu, kdor ta dar ima! Dana mu je najobilnejša in najčistejša radost; samo oči mu je treba odpreti.«

Ko smo iz hotela prišli do jezera, nas je sprejel vik in krik, zmešnjava čolnarjev v slikovito pisanih barvah z bronastimi obrazi, temnimi, živimi očmi, zvonkimi glasovi in neverjetno živahnimi kretnjami. Človeka je kar groza.

»Tegale tukaj, očka!« pokaže Katarina čolnarja s sraceo in hlačami iz belega platna in rdečo prepasko. »Dober obraz ima in njegov čoln je videti čist.«

Pozneje se je pokazalo, da je izbrala pravega. Razlagal nam je okolico, kakor da jo je sam ustvaril in je njegova last. Tukajšnji ljudje se zavedajo, da živijo v raju, in si to štejejo v zaslugo.

In zdaj je šlo kakor sanje v pravljici! Drseli smo s čolnom po modri gladini. Kakor svetle iskre so kapljice skakljale z vesel, rahlo so pljuskali valovi.

»Isola Madre!« je vzkliknil naš čolnar. Pristali smo ob vraticih, ki skoznje prideš na otok. Je last družine Borromeo, kakor sploh vsi otoki na jezeru. Eden prednikov je to krpico zemlje prenaresnil v krasen park, ki v njem najdeš drevje in grmovje iz vseh pokrajin in pasov sveta. Fantje, oranže in citrone so mi tu rasle kar v usta. »Br, malo preveč kisle«, najbrž pravi Petriček, naš sladkosnedenec, in zraven misli na citrone. Strmeti pa moraš, da na istih vejah hkrati vidiš cvetove, na pol zrele in zlato rumene sadeže! (Dalje.)

»Naša Zvezda«

Izdaja jo školjsko vodstvo DMK v Ljubljani in Mariboru (dr. T. Klinar).

Urejuje jo dr. P. Simončič, stolni vikar.

Izhaja ločeno za dijake in diakinje, 14dnevno med šolskim letom, 1. in 15. dne v mesecu.

Stane celoletno 1937/38:

po pošti za diakinje 8 Din
za nedijakinje 15 Din
posamezna (ločena številka)
po znižani ceni za diakinje 50 par.

Uprava: Ljubljana, Streliška ul. 12/II (Ljudski dom).

Rokopise naslavlajte na: Uredništvo »Naše Zvezde«, Ljubljana, stolno župnišče, Semeniška ulica 2/II.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč).